

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2018-06-14

Meddelad i Stockholm

Mål nr

25455-17

SÖKANDE

Fastighetselektronik i Örebro HB, 969698-9723
Skolvägen 6
715 72 St. Mellösa

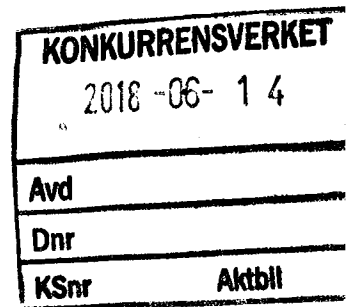
Ombud: Karl-Gustav Forsberg
Skolvägen 7
715 72 Stora Mellösa

MOTPART

Stockholms läns landsting, Upphandlingsenheten
Box 22550
104 22 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Fastighetselektronik i Örebro HB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 981472

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30

YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting (SLL) genomför en ramavtalsupphandling av Transducerskydd för ultraljudsprober nationellt till samtliga Sveriges landsting och regioner exklusive Region Skåne och Region Kronoberg (SLL 490). Upphandlingen har genomförts genom ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. I tilldelningsbeslut den 24 oktober 2017 har SLL beslutat att teckna avtal med annan anbudsgivare än Fastighetselektronik i Örebro HB (Fastighetselektronik).

Fastighetselektronik yrkar att upphandlingen ska göras om. Som grund för talan anförs i huvudsak följande. SLL har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen om offentlig upphandling genom att prövning och utvärdering av bolagets anbud inte har genomförts i enlighet med annonserad modell. Bolagets anbud har felaktigt uteslutits vid utvärdering av funktionskrav punkt 5.2.2. i kravspecifikationen. Principen om likabehandling har inte följts då bolagets anbud utvärderats. På grund av att bolagets anbud utvärderats på felaktiga grunder och därför inte gick vidare i utvärderingen kan bolaget komma att lida ekonomisk skada. Ingen anbudsgivare uppfyller samtliga ställda ska-krav. Prövning och utvärdering av inkomna anbud har inte skett enligt annonserad modell då det saknas uppgifter i anbudsutvärderingen generella krav på flera punkter för samtliga anbudsgivare.

SLL bestrider Fastighetselektroniks yrkande och anför i första hand att bolagets ansökan ska avslås eftersom det saknas grund för överprövning enligt 16 kap. 4 och 6 §§ lagen om offentlig upphandling. I andra hand anför SLL att ansökan ska lämnas utan bifall eftersom prövning och utvärdering av inkomna anbud i upphandlingen har genomförts enligt annonserad modell i enlighet med de grundläggande principerna samt lagen om offentlig upphandling. Bolaget lider inte eller riskerar inte lida skada i den mening som avses i 16 kap. 4 och 6 §§ lagen om offentlig upphandling.

Vidare anför SLL att upphandlingen har genomförts på ett korrekt sätt, att prövning och utvärdering av inkomna anbud har genomförts i enlighet med annonserad modell och att bolagets anbud är bristfälligt och ska förkastas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017, upphävts. Av övergångsbestämmelser framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den aktuella upphandlingen påbörjades innan den 1 januari 2017 varför lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (ÄLOU) är tillämplig.

Utgångspunkter för prövningen

Inledningsvis har förvaltningsrätten att ta ställning till om det finns grund för att pröva Fastighetselektroniks ansökan om överprövning.

Enligt 16 kap. 4 § ÄLOU får allmän förvaltningsdomstol, efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, överpröva en upphandling.

Prövningen i förvaltningsrätten är en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § ÄLOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med ÄLOU (jfr. RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot ÄLOU. Rätten kan därvid endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

För att ha rätt att ansöka om överprövning enligt ÄLOU ska således två rekvisit vara uppfyllda. Sökanden ska vara en leverantör och denne ska anse sig ha lidit eller kunna komma att lida skada. Av formuleringen i 16 kap. 4 § ÄLOU framgår att det beträffande talerätten är leverantörens egen uppfattning om skada eller risk för skada som är relevant. Skaderekvisitet vid en ansökan skiljer sig från det skaderekvisit som krävs för bifall vid den materiella överprövningen av en upphandling enligt 16 kap. 6 § ÄLOU. Enligt detta skaderekvisit krävs att leverantören ska visa att denne har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats (se HFD 2013 ref. 53).

Fastighetselektronik har uppgett att bolaget kan komma att lida ekonomisk skada på grund av att bolagets anbud utvärderats på felaktiga grunder och att denna brist medfört att bolaget inte gick vidare i utvärderingen. Med hänsyn härtill finner förvaltningsrätten att det finns skäl att pröva bolagets ansökan om överprövning av upphandlingen. Förvaltningsrätten har därvid bl.a. att ta ställning till frågan om Fastighetselektroniks anbud har blivit utvärderat på felaktiga grunder.

Förvaltningsrättens bedömning

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Har Fastighetselektroniks anbud utvärderats felaktigt?

Enligt punkt 5.2.2 i kravspecifikationen ska transducerskydd hålla hög barriärkvalitet, vilket material som exempelvis polyuretan, polyisopren eller dyl. uppfyller. Transducerskyddet ska vara testade enligt de metoder som beskrivs i standarden SS-EN ISO 374:2. AQL ska vara <1,5. Protokoll ska

bifogas anbudet. Av punkt 5.2.13 framgår att transducerskyddet ska vara minst höggradigt rent.

Fastighetselektronik har anfört följande. Standarden SS-EN ISO 374:2 avser skyddshandskar, ej transducerskydd. Bolaget har till sitt anbud bifogat "Certificat of analysis" enligt ISO 2859 upprättat av Innolates Sdn. Bhd 2017-01-12 och påtalat detta under anbudstiden. EN 374:2 avser testmetoder och krav för utvärdering av hålförekomst i handskar som märks med EN 374 som grundas på ISO 2859 (provtagning). Detta testkrav är inte relevant för efterfrågad produkt. Det är stor skillnad på handskar och transducerskydd. När en standard för efterfrågade produkter saknas är det inte tillfyllest att hänvisa till standard för andra produkter. I sådant fall ska en separat kravspecifikation upprättas. SLL har indirekt efterfrågat ISO 2859 då den ingår i SS-EN ISO 347:2. Till anbudet bifogade "Certificat of analysis" är utfärdat i enlighet med ISO 2859. Samtliga leveranser testas av oberoende organ innan leverans. Protokoll upprättas och om AQL > 1,5 släpps partiet inte iväg. Bolaget har i sitt anbud visat att AQL understiger 1,5 och att protokoll har bifogats till anbudet. Bolaget har därför felaktigt blivit diskvalificerade och utvärderingen bör göras om. I tilldelningsbeslutets sammanställning av kravspecifikation avseende funktionskrav punkt 5.2.7 anges att bolagets produkt inte har testats på grund av att produkten är osteril och att kravet inte är uppfyllt. Enligt anbudsutvärderingens kravspecifikation punkt 5.2.13 ska transducerskyddet vara minst höggradigt rent. I förfrågningsunderlaget finns inget krav på att offererad produkt ska vara steril.

SLL har anfört följande. Av punkt 5.2.2. i kravspecifikationen framgår att transducerskydd ska uppfylla fyra krav. Transducerskydd ska hålla hög barriärkvalitet, ska vara testade *enligt de metoder* som framgår av standarden SS-EN ISO 347:2, AQL ska vara <1,5 och protokoll ska bifogas anbudet. De metoder som framgår av standarden ISO 2859 som Fastighetselektronik felaktigt tillämpat har inget att göra med själva produktens kvalitet utan handlar

om en metod för att göra ett urval baserat på en kvalitetskontroll relaterat till kravet att AQL ska vara $<1,5$. AQL betyder *Acceptable Quality Level* och är ett mått på hur hög felprocent som accepteras, dvs. hur stor andel av produkterna som får vara felaktiga i relation till kvalitetskravet. Standarden som Fastighetselektronik tillämpat ger vägledning till hur stora stickprov som måste testas i relation till antal producerade produkter. SLL har dock inte efterfrågat standarden ISO 2859 på *hur* en leverantör tänker säkerställa AQL $<1,5$. Metoden som beskrivs i SS-EN ISO 347:2 testar genomsläpplighet (penetrationsmotstånd) för vatten och luft samt beskriver *hur* testerna ska utföras och *vad* en testrapport ska innehålla. Metoden är därför lämplig och relevant för att användas även för transducerskydd. Fastighetselektronik har inte bifogat protokoll som visar hur bolaget uppfyller kraven i punkt 5.2.2. i kravspecifikationen. SLL har således agerat korrekt som inte har utvärderat anbudet vidare. Bolagets produkt uppfyller inte heller kravet enligt 5.2.13. i kravspecifikationen eftersom produkten inte är högggradigt ren eller steril. För att en produkt ska uppfylla detta krav godkänns *inte* renhetsgraderna *ren* eller *osteril*. Eftersom kravet på renhetsgrad inte uppfyllts av bolagets offererade produkt har produkten inte utvärderats vidare.

Med beaktande av både det som Fastighetselektronik har anfört och det som SLL har svarat bedömer förvaltningsrätten att SLL inte har förfarit i strid med principen om likabehandling och transparens enligt 1 kap. 9 § LOU genom att inte utvärdera Fastighetselektroniks anbud.

Övrigt

Fastighetselektronik har anfört att det saknas uppgifter i utvärderingen generella krav på flera punkter för samtliga anbudsgivare och att utvärdering av inkomna anbud därmed inte har skett enligt annonserad modell.

SLL har anfört att prövning och utvärdering av inkomna anbud i upphandlingen har genomförts i enlighet med annonserad modell.

Förvaltningsrätten finner att vad Fastighetselektronik har anfört i denna del inte visar att utvärderingen av samtliga anbud inte har genomförts i enlighet med anbudsinbjudan.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att vad Fastighetselektronik har anfört inte utgör omständigheter som visar att SLL har genomfört upphandlingen i strid mot ÄLOU. Det saknas därmed grund för ingripande med stöd av denna lag. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU)

Ulrika Kullman

Rådman

Ann-Kristin Rosén har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that proper record-keeping is essential for the integrity of the financial system and for the ability to detect and prevent fraud.

2. The second part of the document outlines the specific requirements for record-keeping, including the need to maintain original documents and to keep copies of all transactions. It also discusses the importance of regular audits and the need to ensure that all records are up-to-date and accurate.

3. The third part of the document discusses the consequences of failing to maintain accurate records, including the potential for financial loss and the risk of legal action. It also discusses the importance of training staff on proper record-keeping procedures and the need to ensure that all staff are aware of the importance of accurate record-keeping.